

ANO 2025

ANUARIO

Fundación Manuel María de Estudos Galegos

CASA — MUSEO
MANUEL MARIA

Índice

Introdución	02
Programa de visitas á Casa Museo Manuel María	03
Publicación de obras de Manuel María	04
Publicacións para a difusión da figura e a obra de Manuel María	05
Publicación do 3º Concurso Manuel María de Composicións Musicais	06
Celebración anual do espectáculo Lúas de Outono	07
Celebración anual do Convivio da Cultura Galega	08
Certame Manuel María de Proxectos Teatrais	09
Celebración Anual do Concurso Manuel María de Composicións Musicais	10
Concurso Escolar Anual de Recitado de Poesía Rosalía Sempre Viva	11
Concurso Anual de Videopoemas sobre Composicións Poéticas de Rosalía e Manuel María	12
Clube de Lectura Saleta	13
A Biblioteca e os Fondos Documentais da Casa-Museo Manuel María	14
Exposicións en volta de Manuel María e outras figuras da literatura galega	15
O coñecemento de Manuel María: Camiñando a Terra	16
Programación cultural da Casa-Museo	17

ANUARIO 2025

Introdución

A nosa Fundación acumula 18 anos de funcionamento co obxecto central de custodiar e difundir o legado de Manuel María, tanto no que se refire ao seu corpus literario como á súa propia traxectoria vital. Manuel María, produciu unha das obras creativas de maior entidade entre as publicadas na segunda metade do século XX. Unha obra extensa e variada, quer en xéneros literarios, quer en temática e rexistros empregados, desde a fidelidade á lingua galega e contribuíndo, desta maneira, á súa rica tradición literaria.

A Fundación Manuel María acrecentou a súa actividade coa apertura, en 2013, da Casa-Museo Manuel María. Con este equipamento a fundación reforzou o seu propósito de que o pobo galego, destinatario natural da obra de Manuel María, teña coñecemento dela e do seu legado.

Pois ben, coa idea de ofrecer unha ollada da actividade da propia Casa-Museo e da Fundación Manuel María ao longo deste 2025, tes nas túas mans, fisicamente ou virtualmente, o anuario. Elaborado por amigas e amigos da Casa-Museo, pon en valor a labor de tantas persoas que contribúen co seu traballo e voluntariado para a difusión do acervo de Manuel María. Contributo que agradecemos inmensamente.

Programa de visitas á Casa-Museo Manuel María

A Casa-Museo Manuel María ten como propósito achegar a figura de Manuel María e a súa obra ao pobo galego. Os seus distintos espazos e cuartos exhiben o seu importante legado que levan as persoas que a visitan a encontrarse co universo íntimo e creativo do escritor e coa realidade do país que viviu.

A narrativa da memoria que se sucede durante o percurso polas distintas estancias apóiase constantemente na obra de Manuel María e traduce emoción, intimismo, amor, nostalxia, valorización da cultura e o idioma propio de Galiza, preocupación e compromiso co país, sensibilidade e identificación pola paisaxe e o medio natural... É, por tanto, un espazo que propicia aprendizaxes significativas, duradeiras e efectivas a través de distintas actividades cheas de emoción, e non só de coñecementos.

Todo isto puideron tiralo as persoas que visitaron durante este ano 2025, maiormente a través das modalidades de visita familiar (fins de semana e festivos), intercambios culturais con outras entidades e de visitas escolares (calquera día da semana).

*Por eles,
por Galiza
ten verdadeiro
sentido
a nosa vida*

*-Manuel María
[Proba documental]*

Publicación de obras de Manuel María con edicións esgotadas

Un labor fundamental ao redor da obra de Manuel María é a súa publicación e difusión. A amplitude da produción de Manuel María obríganos a realizar este traballo progresivamente. Este ano puxemos a disposición do público: *Cantigas e cantos de Pantón*

*¡Berra pola luz e pola xente
e comeza, sen máis a combater!*

*-Manuel María
[Poemas ao outono]*

Publicacións para a difusión da figura e a obra de Manuel María

Publicación da colección literaria "O poeta Manuel María..." para primeiros lectores, que pretende achegar dun xeito atractivo ás persoas máis novas a figura de Manuel María e as temáticas e valores que o mobilizaron na súa vida. A colección está elaborada polo humorista gráfico, debuxante e guionista de banda deseñada Pepe Carreiro, e polo tamén debuxante e ilustrador, Abraham Carreiro. Este ano publicamos: o número 7 e está en preparación o número 8.

*O número 7 que leva por título O poeta Manuel María non dorme de noite

*O número 8 que leva por título O poeta Manuel María encontra a Estantiga (en preparación)

Publicación do 3º Concurso Manuel María de Composicións Musicais

Publicación das partituras das obras gañadora e finalistas de 2024 que se distribuíu entre as escolas de música e conservatorios de Galiza.

*¡Hai que defender a fala con man dura
pois precisamos da fala para salvarnos!*

*– Manuel María
[Canciós do lusco ó fusco]*

Celebración anual do espectáculo Lúas de Outono

Celebramos a XVIª edición desta homenaxe anual a Manuel María que se vén desenvolvendo no mes de setembro na Coruña e que consiste nunha velada artística (poesía, música, teatro, audiovisual, maxia, danza...). Este ano foi o 24 de setembro e contamos coa música de Casás&Barcia que fixeron unha actuación por volta das melodías e coplas da poesía popular galega, alén de interpretaren algúns poemas de Manuel María.

Celebración anual do Convivio da Cultura Galega

O segundo sábado do mes de xullo celébrase desde hai doce anos o Convivio da Cultura Galega, un encontro de entidades culturais de toda Galiza coorganizado pola Fundación Manuel María, a Federación Galiza Cultura e a Asociación Cultural e Musical Solfa. O lugar do encontro é a carballeira de Santa Isabel, nun formato de romaría popular. En 2025 celebrámolo o 12 de xullo.

Certame Manuel María de Proxectos Teatrais

Co obxecto de levar á escena a ampla produción teatral de Manuel María, convocamos este concurso de periodicidade bienal desde o ano 2018 e, por tanto, estamos xa na 4ª edición. Está dirixido para compañías profesionais.

Berenguela na gaiola, resultou a proposta gañadora da IVª edición. Proxecto das compañías Xarope Tulú e Galeatro, con dirección de Paula Carballeira, comezou a representarse no último trimestre de 2025 e estará nos cenarios durante todo o 2026.

Celebración anual do Concurso Manuel María de Composicións Musicais

A Casa-Museo convoca anualmente, desde o ano 2022, un certame que ten por obxecto premiar a mellor canción lírica, para voz e piano, escrita sobre un poema de Manuel María. A actividade é aberta á participación de todas as compositoras e compositores que o desexan. As cancións deben ser orixinais, inéditas, sen estrear, cunha duración máxima de cinco minutos e mínima de dous minutos e medio e a composición ten de ser sobre un poema, de libre elección polas persoas concursantes, de entre todos os escritos por Manuel María.

En 2025, Tenrura, de Manuel Pacheco Sánchez, foi a canción gañadora.

Concurso Escolar Anual de Recitado de Poesía *Rosalía Sempre Viva*

Imos pola nona edición deste concurso de recitado sobre poemas de Rosalía e Manuel María. Está destinado ao alumnado non universitario (primaria, secundaria, bacharelato e ciclos formativos). O concurso ten por obxectivo a potenciación da expresión oral e a creatividade do alumnado a través do coñecemento e recitado da obra de Rosalía e Manuel María.

En 2025, as gañadoras foron:

-Primeira categoría: Noa Barcia Ausina, do CEIP Mestre Pastor Barral de Melide, co poema "A estrela sen nome" de Manuel María.

-Segunda categoría: Pedro Crespo Araujo, do CEIP A Lomba de Vilagarcía de Arousa, co poema "Galiza".

-Terceira categoría: Alejandra Landeria Rey, do IES de Oroso, co poema "A xustiza pola man" de Rosalía de Castro e Fiama del Canto Sogodo IES Valle Inclán de Pontevedra, polo recitado do poema "O moucho" de Rosalía de Castro.

Concurso Anual de Videopoemas sobre Composicións Poéticas de Rosalía e Manuel María

Este ano celebrouse a sétima edición deste concurso anual dirixido para mozas e mozos desde primeiro da ESO até Bacharelato, incluíndo Ciclos Formativos, que ten por finalidade a potenciación da creatividade artística a través da conxunción da palabra, o son e a imaxe, e o coñecemento e difusión da obra de Rosalía e Manuel María.

Rosalía Rodríguez Craven, do IES Rosalía de Castro de Santiago de Compostela, co videopoema *Estranxeira na súa patria*, e Sara Espiño Vaamonde, do IES A Pontepedriña de Santiago de Compostela, co videopoema *Castellanos de Castilla*, resultaron as gañadoras.

Clube de Lectura Saleta

En febreiro de 2018 constituíse un Clube de Lectura na Casa-Museo que está conformado por quince persoas. As sesións e lecturas en 2025 foron as seguintes:

- 8 de marzo, A Esmorga de Eduardo Blanco Amor
- 10 de maio, Comida para gatos e outras delicatessen indixestas de Luz Darriba
- 14 de xuño, As voces baixas de Manuel Rivas
- 20 de setembro, Detective Ferruchi de Marta Villar e Voitres de Miguelanxo Prado
- 15 de novembro, O corpo de Cristo de Bea Lema

[illegible]

Exposicións en volta de Manuel María e outras figuras da literatura galega

As exposicións veñen sendo outra forma de difundir a obra de Manuel María e o coñecemento da súa figura. Segundo a demanda, fundamentalmente dos centros educativos, fomos elaborando distintas alternativas de xeito que na actualidade circulan permanentemente as seguintes catro exposicións:

- Rosalía sempre viva. Viva Rosalía!
- Manuel María, a palabra viva
- Manuel María. Beleza, amor e compromiso
- O Miño, canle de luz e néboa

O coñecemento de Manuel María: Camiñando a Terra

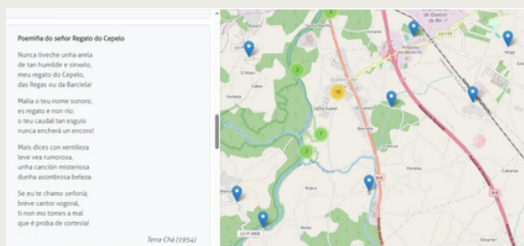
Todos os anos realizamos diferentes camiñadas e descubertas do patrimonio cultural, artístico, natural... de distintos lugares do país acompañándonos de escritos de Manuel María con vinculación co territorio que percorremos. As camiñadas realizadas durante o 2025 foron:

- 8 de xuño, camiñada pola parroquia de Vicente, en Outeiro de Rei.
- 28 de setembro, camiñada por Terras de Aguiar, en Outeiro de Rei.

Cartografía Dixital: Polos camiños da terra con Manuel María

Cartografía literaria dixital que contén puntos xeorreferenciados de distintos lugares do país vinculados á obra de Manuel María. Continuamos incorporando novos puntos. En cada un de estes facemos unha descrición do lugar, a relación do autor con esta localización, o texto literario de Manuel María referido a este sitio, e outra documentación como fotos, audios e inclusive vídeos.

*¡E que amencerá o sol e a liberdade
porque o espírito da terra está con nós!*

*-Manuel María
[Mar maior]*

Programación cultural da Casa-Museo

Entre os meses de outubro a xuño desenvólvense na Casa-Museo diferentes actividades culturais destinadas a un público diverso: teatro, contacontos, música, maxia, recitados, presentación de libros...

18 de xaneiro: Os Jalochos con "A Landra viaxeira e o amigo Lambón"

25 de xaneiro: Palestra de Richi Casás, "Fuliada na vila (o cantar de Rosa e Adolfin)"

1 de febreiro: Palestra de Manuel Rei Romeu, "O pensamento de Castelao"

8 de febreiro: Cé Orquestra Pantasma con "Animalada"

15 de febreiro: Curtametraxe de Pepe Coira "Evocando Canto de emigración" (curtametraxe)

Programación cultural da Casa-Museo

8 de marzo: Trécola Producións "The Piccole Theatre" (monicreques)

22 de febreiro: Música, recital poético e audiovisual do grupo Ouriol, "Fiar na palabra"

15 de marzo: Boubá en concerto

29 de marzo: Quico Cadaval, narración oral, con "50 anos a contar historias. Notas a rodapé"

Programación cultural da Casa-Museo

✓ 5 de abril. Branca Villares e proxecto Consoante "Por que cantan as mulleres?" Concerto

✓ 12 de abril: Xabier Iglesias e Montse Rivera coa peza teatral "María Balteira, a pandereteira primeira"

Programación cultural da Casa-Museo

26 de abril. Documentario "Cardoña, fotos a sete pesetas"

24 de maio. Sole Felloza, narración oral, "Paseo por Outeiro de Rei"

Programación cultural da Casa-Museo

31 de maio: Fran Rei e Félix Rodríguez coa peza teatral "Máis saabor!"

18 de outubro: Pakolas "Ecoralia, a lambona ecolóxica"

Programación cultural da Casa-Museo

5 de outubro: Proxección de "Prefiro condenarme" de Margarita Ledo Andión

8 de novembro: Palestra de Pepe Cunha, "Un repaso á historia da música pop en galego"

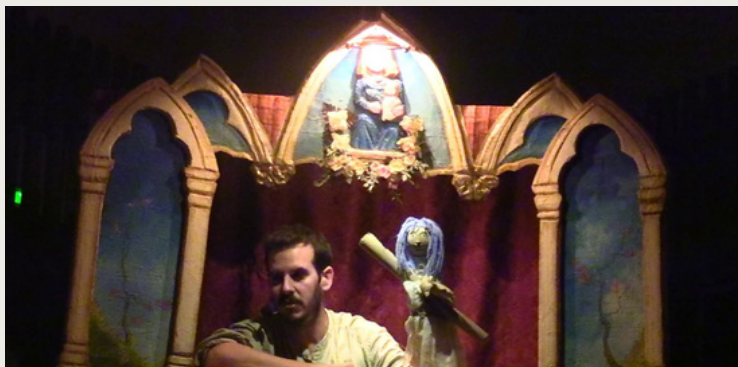
Programación cultural da Casa-Museo

15 de novembro: Concerto de Catro nun zoco

22 de novembro: "Pasma de pedra" de Mircromina Títeres

Programación cultural da Casa-Museo

29 de novembro: Lideira en concertos

6 de decembro: Música Miúda "A historia de Bemol Pequeno"

13 de decembro: Panosedán en concerto, "Rosas e cravos"

CASA – MUSEO MANUEL MARIA